

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sed. Buiucani
Judecător: A. Negru
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: A. Panov, Iu. Cotruță, V. Cotorobai

ÎNCHEIERE

21 martie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecător
Judecători

Tatiana Vieru
Maria Ghervas, Iuliana Oprea

soluționând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Onișenco Iurie reprezentat de avocatul Guțan Marcel,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Onișenco Iurie împotriva Ministerului Justiției cu privire la constatarea faptului încălcării dreptului subiectiv, prevăzut de art. 2, capitolul 2 al Protocolului nr. 4 al Convenției Europene pentru Drepturile Omului, încasarea din contul pârâtului a sumei de 5000000 lei cu titlu de prejudiciu moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 16 noiembrie 2017, prin care s-au respins apelurile declarate de către Onișenco Iurie și reprezentantul său, avocatul Guțan Marcel și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 24 mai 2017,

c o n s t a ț ă :

La 01 decembrie 2016, Onișenco Iurii a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției, solicitând constatarea faptului încălcării drepturilor sale garantate de art. 2, § 2, Protocolul 4 al Convenției Europene a Drepturilor Omului și încasarea din contul pârâtului a prejudiciului moral în mărime de 5 000 000 lei.

În motivarea cererii de chemare în judecată reclamantul a menționat, că la 06 februarie 1997, CP Ungheni a pornit în privința sa urmărirea penală pe cauza nr. 1997360062, în baza art. 123¹ Cod penal.

A notat că la data de 15 februarie 1997 a fost arestat și plasat în Izolatorul de Detenție Provizorie Bălți iar prin ordonanța Procuraturii Ungheni din 10 decembrie 1997, în privința sa a fost aplicată interdicția de a perfecta pașaport și de a părăsi teritoriul țării. Ulterior, la data de 15 mai 2009, prin ordonanța Procuraturii Generale, cauza penală în privința sa a fost încetată în legătură cu lipsa elementelor constitutive ale infracțiunii, însă interdicția de a perfecta pașaport și a părăsi teritoriului țării așa și nu a fost ridică.

Potrivit datelor din Sistemul Informațional Integrat al Ministerului Afacerilor Interne, interdicția respectivă nu a fost scoasă nici până a se adresa în instanța de judecată, iar de către organele procuraturii a fost încălcat dreptul său la libera circulație.

Prin încheierea din 07 februarie 2017, a fost atras în proces în calitate de intervenient accesoriu Procuratura Generală.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 24 mai 2017, cererea de chemare în judecată înaintată de Onișenco Iurie a fost respinsă.

În susținerea soluției sale, prima instanță a conchis că argumentul reclamantului privind încălcarea de către stat a dreptului său la libertatea de circulație, prin refuzul de admitere a cererii acestuia de perfectare a pașaportului din 02 octombrie 2006, este neîntemeiat, or, materialul probator atestă că la acea perioadă cauza penală inițiată în privința sa era la faza urmării penale și prin urmare, prin prisma prevederilor art.8 lit. „c” al Legii nr.269 din 09 noiembrie 1994, corect i s-a refuzat în eliberarea pașaportului.

Mai mult decât atât, în cererea anexată la f.d.40, Onișenco Iurii indică că nu dispune de o cerere, care să confirme faptul, că s-a adresat către ÎS „CRIS Registru” pentru eliberarea pașaportului după data de 15 mai 2009 și că acestuia i-ar fi fost refuzat. De asemenea, n-a contestat acțiunile ÎS „CRIS Registru” în partea ce ține de respingerea cererii de perfectare a pașaportului din 02 octombrie 2006.

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 23 iunie 2017 reprezentantul apelantului Onișenco Iurii, avocatul Guțan Marcel a declarat apel, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii contestate cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care cererea de chemare în judecată înaintată de Onișenco Iurie să fie admisă integral.

La 28 iunie 2017, Onișenco Iurii a declarat apel împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii contestate cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care cererea de chemare în judecată înaintată să fie admisă integral.

În motivarea cererilor de apel, apelanții au indicat că, prima instanță la adoptarea hotărârii nu a constatat și nu a elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii în fond, concluziile expuse în hotărâre sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii, cât și au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept procedural.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 16 noiembrie 2017, s-au respins apelurile declarate de către Onișenco Iurie și reprezentantul său, avocatul Guțan Marcel și s-a menținut hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 24 mai 2017.

Pentru a hotărî astfel, instanța de apel a conchis că motivele invocate de apelant nu și-au găsit reflectare de fapt în probele acumulate la materialele dosarului, argumentele formulate în cererea de apel sunt neîntemeiate.

Totodată, instanța de apel a indicat că, prima instanță a dat o apreciere obiectivă și justă probelor administrate, a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii și corect a aplicat normele de drept material și procedural și în consecință a adoptat o hotărâre legală și întemeiată.

Nefiind de acord cu decizia instanțe de apel, Onișenco Iurie reprezentat de avocatul Guțan Marcel a înaintat cerere de recurs, prin care solicită casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 16 noiembrie 2017 și a hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 24 mai 2017, cu emiterea unei noi decizii prin care cererea de chemare în judecată înaintată de Onișenco Iurie să fie admisă integral.

Instanța de recurs constată că, decizia instanței de apel din data de 16 noiembrie 2017 a fost expediată recurentului la 17 noiembrie 2017. Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, prin prisma art. 434 CPC, consideră recursul depus la data de 15 ianuarie 2018 în termen.

Pledând pentru admiterea recursului în sensul declarat, recurentul consideră că soluția instanței de apel este pripită, fapt ce rezultă din nedeterminarea naturii juridice

a obiectului litigiului, criteriu care presupune prin sine lămurirea corectă și certă a situației de fapt și de drept.

De asemenea, susține că instanța de apel examinând apelul a trecut în mod superficial argumentele invocate de către Onișenco Iurie și reprezentantul său, avocatul Guțan Marcel și materialul probator anexat la materialele cauzei, fără a examina legalitatea și temeinicia hotărârii supusă apelului sub toate aspectele, în raport cu legislația ce guvernează litigiul în cauză.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că, recursul declarat de Onișenco Iurie reprezentat de avocatul Guțan Marcel, urmează a fi declarat inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) CPC, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; a interpretat în mod eronat legea; a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

În conformitate cu art. 432 alin. (3) CPC, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care: pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Alin. (4) al articolului menționat prevede că, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat Onișenco Iurie reprezentat de avocatul Guțan Marcel, este declarativ și nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC, care să justifice afirmația de ilegalitate a deciziei instanței de apel.

Călăuzindu-se de prevederile art. 440 CPC, completul a constatat existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433 CPC și anume lit. a), care expres prevede că cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

În cazul de față, argumentele invocate de către recurent în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, nefiind posibilă determinarea aspectului de legalitate al deciziei instanței de apel ce urmează a fi supus controlului judiciar.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Completul reiterează și faptul că, recursul trebuie să fie unul „efectiv”, atât în practică, cât și în drept. Un astfel de recurs este cerut pentru pretențiile care pot fi considerate ca fiind „serioase și legitime” conform Convenției (a se vedea Mitropolia Basarabiei și alții vs. Moldova, nr. 45701/99 § 137, ECHR 2001-XII). În același timp, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posedă puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Asito vs Republica Moldova, 10 iulie 2001, Meyer vs Germania, 22 martie 2016), însă în recursul declarat de către Onișcenco Iurie reprezentat de avocatul Guțan Marcel asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, reieșind din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Onișcenco Iurie reprezentat de avocatul Guțan Marcel, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Onișcenco Iurie reprezentat de avocatul Guțan Marcel.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecător

Tatiana Vieru

Judecători

Maria Ghervas

Iuliana Oprea